

מסורת הש"ם

א) לנעיל טט. ע"ש פירש"י מה מד. וי"ש בנשיי בנכות מד: ע"ש בנשיי"ן. ב) נמש"ח מדרשות הר"ן דקט"ט ט"ד ס"א: ג) יומא פ"ב: קדושין ט"א: ד) ותניא י"ג: ה) וולא תטולא כלי' וכו' פלקוין: ו) שבוטות טו, ו) וברכות ה': יז. שבת לו. יומא מד. שבוטות טו"ג. ח) נבסוק: לנעליה כ' א"ס ראות עיניו: ט) ובזמן מד. חולין י' הל': י') ויתכן ליות אמר ליה וכו' בזבחים מד, ב) ג'יל כשלמה: ל) להנחמ' אשלי ורה. י"ק. מ) וכו"ה בנמ' ויעקב יצחק ריש פ"ב דמורה"ע"ש, ו) ועיי' ט"ז פ"ח סימן ק"ך.

הגהות הב"ח

ה) רש"י ד"ה סאי רבתיב כ"ו ומי"ו וכו': ב) ד"ה ואת חזינא שפשיט שזאמרינא כסדק"ה ואלן באמרינ' בעגרות סוכני: ג) ד"ה מי שחמאי וכו' ועיי' נעשה רמזי ונא שחא נדך:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה סאי רבתיב כ"ו ולא בתיב ב"ח חזקת. עיין לעיל דף ט' ע"ה ועיי' כוללים רבה לשו"ע פ"ח סימן א' פ"ק ט':

מוסף רש"י

שימי את. אשה הוא המקשה לו תמימא (ע"ש כ"ט). חסם גדול מתקין אטו ידע לתק ממני' (בבברות מ"ג). כנמה דומין אשמן ומעבד ליה בר הכי שימי את. ונחלא בעיני משום דבר דביה הוא קאמרי ליה הכי משום הויתויה, לומר אשה ידע להשיג, ואז שמימא שמה ציטע היה כי כרס שלא היה פסיר, ולא נסדל לו שמי לא מטיט שמר רב כי נסוס אדם חלה לז' אחר כך כנמה מקומות, ועד שנעמי משום דחיקי היה דחיק ליה, כי הווא דלמי' (מעט' ט:). רמנא לישנא מיסופיה דרב שמי, ולא היה דהס רב שימי בר אש' היה דחיק ליה לרב פפא (וזה כ"ד). אלו ת"ח העוסקים בתורה. כוללות עבדים (ע"ה). כאילו מקשרין ומגישין לשמו. כאילו מקשרין אותן כמות המקדש (שם). נושא אשה. לילול מהסור עבדה (וי"א ע"ג). אחד המרבה ואחד המעט. ש"ס לו שכן למעט כחו למרבה (ברכות י"א). מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול. שחט קדשים ולא כסויה חלה למתעסק בדברים אחרים (בבב"מ מ"ח). לומר מנין למתעסק שפסול בקדשים כגון מתעסק בסבין להגביה לו לזרקו ושחט בקדשים. שלא תמנין לטוס שחט, אלא תמנין לטוס שחטת עגלמא כשר חלה שלא ענה לנעלו לט' חוכה (חולין י"ג). זו בדיניו הוא לעכב מנין. רחיה זאת כשר ידענו לו חלה עבדו מזהו הוא דנפיק מן חלה עבדו וכו' (בבב"מ שם). מקרא זה הוסיפו ומכאן אלו למדים שמהו להחזיק ולי' שאלמס נעכב מנין. שאלס לא תמנין ויח' פסול (חולין שם). הדרן עלך מסכת מנחות

נשבעים בשם ה' נבואות: (א) דעת זכרים מיושבת עליהם יותר משל נקבות: בני צבל אין להם עול מלכות כשאר גליות שצבל ארצות: **מכירין אס ישראל**. בצבדון הראשון מכירין ואין מכנידין עולם: **ואס אביהם שבשמים**. (ב) שחאמליס דהקדוש צריך הוא ואין תאמליס בעבודת סוכנים: **שימי אס**. בתמיא. אשה הוא שימי חסם גדול ומקשה לי דבר זה. ויש אומרים רב לא היה זוקף ועיניו אלא כוצנן כל שעה משום לניעות: **זה הלומד טורה בטרהר**. עליו הוא אומר לשמי ולעולם הס עומדים והידי דמי מוצח בנוי בשמים ומיכאל עומד ומקטיר עליו: **מאי דכתיב ואס הסורה**. *ולא כתיב זה חוקה: **עולה ומנחה מיבעי ליה**. דליהו משמע זאת הסורה היא עולה ומנחה כו': **אין לריך לא עולה וכו'**. דהכי משמע זאת הסורה לעולה כלומר במקום העולה למנחה בשביל המנחה כגון לכס בשצילנס כלומר התלמוד טורה מכפר על עוונותיו: **כסורס חטאס**. כגון סדר קדשים דמיירי בהלכות עבודה: **שנה העובד**. עבודת קרבנות ומציאו למנחה מתוקה שנתו שהוא יסן וולא ירל: **אס מעט ואס הרבה יאכל**. מתן שכרו: **כרבות הטובס**. קרבנות: **רבו אוכליס**.

כהניס ומה כשרון לנעליו. להקדוש צורך הוא כי אס ראות עיניו שזה מתכוין לעבודה. **לנעל דנין**. לאומרים רשויות הרבה הן והסדר מוכיח שזה ששמו כך ציוס להקריב לו מנחה [וח] ששמו כך ציוס להקריב לו פריס וזה ציליס לכן נאמר ככולס ריח ניחוח לה': **אחד המרבה**. להציא קרבנות: **כדי שסאמר אעשה רלונו**. להקריב לו קרבן ויעשה רלונו (ו) לפי שהוא צריך לכן ואשחמדנו: **לא לרלונא אסס וזובחיס**. כלומר לא לו להנאומי שאיני רוצה להטריח אחסם לעשות על זובחיס. **כלומר לא לו להנאומי שאיני כרחסם: לרלונכס**. לנורך ענלמסם לקייס מלומי שמהא כפרה לכס נכן: **לרלונכס וזבוחס**. שמהא כוונתסם לשחוט פרט למתעסק בסבין לתמוך דבר אחר ושחט בהמת קדשים שפסולה: **מנין למתעסק**. גדבר אחר ושחט בהמת קדשים שהוא פסול: **זו צידינו הוא**. דלמנא לכין דעמו: **לרלונכס סוכסוהו**. שנה עליו הכמוצ לעכב:

הדרן עלך הרי עלי עשרון וסליקא לה מסכת מנחות

הרי עלי עשרון פרק שלשה עשר מנחות

קי.

נשבעים בשם ה' נבואות: (א) דעת זכרים מיושבת עליהם יותר משל נקבות: בני צבל אין להם עול מלכות כשאר גליות שצבל ארצות: **מכירין אס ישראל**. בצבדון הראשון מכירין ואין מכנידין עולם: **ואס אביהם שבשמים**. (ב) שחאמליס דהקדוש צריך הוא ואין תאמליס בעבודת סוכנים: **שימי אס**. בתמיא. אשה הוא שימי חסם גדול ומקשה לי דבר זה. ויש אומרים רב לא היה זוקף ועיניו אלא כוצנן כל שעה משום לניעות: **זה הלומד טורה בטרהר**. עליו הוא אומר לשמי ולעולם הס עומדים והידי דמי מוצח בנוי בשמים ומיכאל עומד ומקטיר עליו: **מאי דכתיב ואס הסורה**. *ולא כתיב זה חוקה: **עולה ומנחה מיבעי ליה**. דליהו משמע זאת הסורה היא עולה ומנחה כו': **אין לריך לא עולה וכו'**. דהכי משמע זאת הסורה לעולה כלומר במקום העולה למנחה בשביל המנחה כגון לכס בשצילנס כלומר התלמוד טורה מכפר על עוונותיו: **כסורס חטאס**. כגון סדר קדשים דמיירי בהלכות עבודה: **שנה העובד**. עבודת קרבנות ומציאו למנחה מתוקה שנתו שהוא יסן וולא ירל: **אס מעט ואס הרבה יאכל**. מתן שכרו: **כרבות הטובס**. קרבנות: **רבו אוכליס**.

ונשבעות לה' צבאות הלכו לאלכסנדראי של מצרים ובנו מזבח והעלו עליו לשם שמים שנאמר ביום ההוא יהיה מזבח לה' בתוך ארץ מצרים² עיר ההרם יאמר לאחת מאי עיר ההרם יאמר לאחת כדמתרגם רב יוסף קרתא דבית שמש דעתיד למיחרב איתאמר דהיא חודא מנהון וממאי דעיר ההרם לישנא דשימשא היא דכתיב האומר להרם ולא יורח⁴ הביאי בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ הביאי בני מרחוק אמר רב הונא אלו גליות של בבל שדעתן מיושבת עליהן כבנים ובנותי מקצה הארץ אלו גליות של שאר ארצות שאין דעתן מיושבת עליהן כבנות אמר רבי אבא בר רב יצחק אמר רב חסדא ואמרי לה אמר רב יהודה אמר רב מצור ועד קרטיגני מכירין את ישראל ואת אביהם שבשמים ומצור כלפי מערב ומקרטיגני כלפי מזרח אין מכירין את ישראל ולא את אביהן שבשמים

ממזרח שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים ובכל מקום מוקטר מוגש לשמי ומנחה טהורה אמר ליה שימי את דקרו ליה אלהא⁵ דאלהא בכל מקום מוקטר מוגש לשמי בכל מקום סלקא דעתך אמר רבי שמואל בר נחמני אמר ר' יוחנן אלו תלמידי חכמים העוסקים בתורה בכל מקום מעלה אני עליהן כאילו מקטירין ומגישין לשמי ומנחה טהורה זה הלומד תורה בטרהר נושא אשה ואחר כך לומד תורה⁶ שיר המעלות הנה ברכו את ה' כל עברי ה' העומדים בבית ה' בלילות מאי בלילות א"ר יוחנן אלו ת"ח העוסקים בתורה בלילה מעלה עליהן הכתוב כאילו עסוקים בעבודה לעולם זאת על ישראל א"ר גידל אמר רב זה מזבח⁷ בניו ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן ורבי יוחנן אמר אלו תלמידי חכמים העסוקין בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתוב כאילו נבנה מקדש בימיהם אמר ריש לקיש מאי דכתיב וזאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה מנחה חטאת ואשם אמר רבא האי לעולה למנחה עולה ומנחה מיבעי ליה אלא אמר רבא כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה (ולא חטאת) ולא מנחה⁸ ולא אשם אמר רבי יצחק מאי דכתיב וזאת תורת החטאת וזאת תורת האשם כאילו הקריב אשם: מתני'⁹ נאמר בעולת בהמה אשה ריח ניחוח ובעולת עוף¹¹ אשה ריח ניחוח ובמנחה אשה ריח ניחוח לומר לך¹² "אחד המרבה ואחד הממעט ובלבד שיכוין לבו לשמים: גמ' אמר ר' זירא מאי

קראה מתוקה שנת העובד אם מעט ואם הרבה יאכל רב אדא בר אהבה אמר מהכא¹⁴ ברבות הטובה רבו אוכליה ומה כשרון לבעליו:15 תנא אמר רבי שמעון בן עזאי בוא וראה מה כתיב בפרשת קרבנות שלא נאמר בהן לא אל ולא אלהים אלא ה' שלא ליתן פתחון פה לבעל דין לחלוק ונאמר בשור הנס אשה ריח ניחוח¹⁶ ועוף הדק אשה ריח ניחוח ובמנחה¹² אשה ריח ניחוח לומר לך אחד המרבה ואחד הממועט ובלבד שיכוין את לבו לשמים ושמא תאמר לאכילה הוא צריך ת"ל אם ארעב לא אומר לך כי לי תבל ומלואה ונאמר¹⁶ כי לי חיותו יער בהמות בהררי אלה ידעתי כל עוף הרים וזיו שדי עמדי האוכל בשר אבירים ודם עתודים אשתה לא אמרתי אליכם זבחו כדי שתאמר אעשה רצונו ויעשה רצוני לא לרצוני אתם וזבחים אלא לרצונכם אתם וזבחים שנאמר¹⁸ לרצונכם תזבחהו דבר אחר לרצונכם תזבחהו לרצונכם זבחו לדעתכם זבחו כדבעא מיניה שמואל מרב הונא מנין ללמתעסק בקדשים שהוא פסול שנאמר ושחט את בן הבקר שתהא שחיטה לשם בן בקר אמר לו זו בדיניו הוא לעכב מנין¹⁷ ת"ל לרצונכם תזבחהו לדעתכם זבחו:

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם

רמב"ם